

Svetový den vody, 22. brezen 2006

Podklady

Záporná stránka:

- V mnoha zemích jsme svědky tlaku na zavedení konkurence v dodávkách vody a na privatizaci vodohospodářských společností a společností na zpracování odpadních vod. V tomto sektoru vykazuje aktivitu několik nadnárodních společností. Ty se snaží dosáhnout soukromoprávních ujednání a argumentují ve prospěch liberalizace. Tento vývoj dokládají EPSU a PSI ve spolupráci s PSIRU (www.psir.org). V některých případech odbory a jiné společenské skupiny úspěšně zabránily privatizaci nebo dokonce dosáhly jejího zrušení. V Evropě a některých zemích se slabou občanskou společností, např. v Číně, jsou zájmy nadnárodní společnosti stále ještě na vzestupu. V poslední době jsme rovněž svědky rostoucího zájmu ze strany soukromého kapitálu vlastnit a spravovat služby ve vodním hospodářství, často ve spolupráci s nadnárodními společnostmi.
- Evropská komise předložila argumenty ve prospěch liberalizace. Komise má „v šuplíku“ připravený dokument zavádějící vyšší míru konkurence ve vodním sektoru. Agenda Evropské komise pro rok 2006 plánuje ofenzívu zaměřenou na propagaci koncesionářských vztahů a partnerských ujednání mezi soukromým a veřejným sektorem.
- Direktiva o službách navržená Komisí sice vylučuje dodávky pitné vody, ale připouští zpracování odpadních vod. Konzervativní většina ve výboru Evropského parlamentu pro vnitřní trh však rozhodla o začlenění dodávek vody do Direktivy o službách (v rámci služeb v obecném ekonomickém zájmu). Plenární schůze Evropského parlamentu v únoru rozhodne o Direktive o službách; poté se k záležitosti vyjádří Rada ministrů. Proto je velmi důležité vyvíjet neustálý tlak. Jednou z akcí bude demonstrace ETUC dne 14. února. Ale ani po této akci nesmí polevit naše ostražitost.
- Evropská komise vyvíjí tlak na další, zejména rozvojové země, aby otevřely své služby v dodávkách vody pro soukromý sektor. Deje se tak v rámci blížícího se jednání GATS. Je povzbudivé, že některé vlády, například nová norská vláda, jasně prohlásily, že nebudou od rozvojových zemí požadovat tzv. závazky týkající se dodávek vody ani ostatních veřejných služeb. Přesto Komise stále hovorí za 25 členských států a trvá jejich jménem na privatizaci a liberalizaci.

Kladná stránka:

- EPSU a přidružená sdružení zabránily tomu, aby Evropský parlament schválil liberalizaci vodního sektoru. Dále se nám doposud daří bránit tomu, aby Komise předložila legislativní návrhy na liberalizaci vodního sektoru. Náš tlak přináší úspěšné výsledky.
- EPSU spolupracuje s několika skupinami aktivistů a pomáhá udržovat jejich síť. Některé z nich se organizují, aby zabránily liberalizaci dodávek vody v rámci GATS. Existuje i všeobecná lidová podpora. Občané nechcejí, aby jim vodu dodávaly soukromé společnosti. Některá místní referenda dopadla tak, že byla proti privatizaci dodávek vody.
- Rodí se, například v Nizozemsku a Belgii, významné hnutí za vodu jakožto lidské právo a za zákaz privatizace. Viz níže uvedený odkaz na „UN ECOSOC Comment 15“.

- Nadnárodní společnosti aktivní v sektory dodávek vody zejména v Británii a Francii ztratily smlouvy mimo Evropu, protože se občané stavějí proti privatizaci. V důsledku toho se teď jejich snahy soustřeďují na evropský trh. Negativním důsledkem je zvyšování počtu jejich smluv v Evropě. Je důležité si uvědomit, že 95 % dodávek vody ve světě poskytují veřejné společnosti (v Evropě jde o podíl 75 % v důsledku francouzského a britského modelu). Rozvojová politika EU se nemá zaměřovat na propagaci partnerských ujednání mezi soukromým a veřejným sektorem.
- PSI se nyní staví do celá globálního hnutí zaměřeného na vytváření politiky podporující veřejné pojetí služeb v dodávkách vody, včetně partnerských ujednání v rámci veřejného sektoru („public-public partnership – PUP“); podíl odboru na veřejném rozhodování atd. Tyto myšlenky budou prezentovány ve spolupráci s poradním výborem pro vodu generálního tajemníka OSN v průběhu 4. světového vodního fóra v Mexiku .

Další informace je možné získat na adrese:

www.epsu.org/r/38

Existují odkazy na radu publikací obsahujících kritické informace o privatizaci a liberalizaci a možných alternativách

www.world-psi.org/utilisites

Tato část obsahuje zprávy týkající se činnosti PSI v souvislosti s vodní problematikou.

www.psir.org – poté můžete vybrat odkazy na zprávy obsahující podklady a informace o vývoji ve vodním sektoru. An interesting report is on the efficiency of publicly and privately provided water. <http://www.psir.org/reports/2005-10-W-ffic.doc>

Zajímavá zpráva se zabývá efektivitou dodávek vody v rámci veřejného a soukromého modelu. <http://www.psir.org/reports/2005-10-W-ffic.doc> Informací je možné získat mnohem více.

Hospodářská a sociální rada OSN. Právo na vodu (cl. 11 a 12 Mezinárodní úmluvy o hospodářských, sociálních a kulturních právech)

http://www.internationalwaterlaw.org/IntlDocs/UNCECSR-General-Comment-right_to_water.pdf